

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום שני כ"ב באייר תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

כתובות - צ"ח

1. **אשה שתפסה גביע כסף כפירעון חלק מכתובתה, האם איבדה בכך את זכותה למזונות?**

רבא פסק לתת לה מזונות, כיון שאין חוששים לדעת ר' שמעון שסובר 'לא אמרינן מקצת כסף ככל כסף'.

2. **אלמנה המוכרת שלא בב"ד, האם צריכה אח"כ להשבע שלא גבתה יותר מהמגיע לה? והאם צריך לעשות הכרזה כדי שימכר ביוקר?**

א. **הכרזה - רב יוסף:** אינה צריכה לעשות שהרי אמר רב נחמן: אלמנה ששמה שדה יתומים ולקחה לעצמה - לא עשתה ולא כלום, ויכולים היתומים לתת לה מעות ולקחת לה את השדה. והנה, אם הכריזה מדוע לא מועיל, אלא מדובר שלא הכריזה ומשמע שאם מכרה לאדם אחר חל גם בלא הכרזה. ונדחה: מדובר שהכריזה אלא שהם אומרים לה, ממי קבלת קרקע זו לא מבי"ד ולא מיתומים! וכמו המעשה באדם שהפקידו אצלו מספוא של יתומים, והלך ושם אותו לעצמו בסך 4000 זוז כיון שאביהם היה חייב לו, לבסוף התייקר ועמד על 6000 ופסק רבי אמי 'מי שם לך' והמספוא התייקר ברשות היתומים.

ב. **להלכה -** צריכה שבועה ואינה צריכה הכרזה.

3. **משנה - המוכרת נכסי בעלה ביותר או פחות משווין כיצד דינה?**

א. **אלמנה שהיתה כתובתה מאתים -** ומכרה שוה מנה במאתים או שוה מאתים במנה [והיא הפסידה עצמה] - הרי זה כאילו נתקבלה כל כתובתה.

ב. **היתה כתובתה מנה -** ומכרה שוה מנה ודינר במנה - מכרה בטל, כיון שאין לה רשות למכור יותר מהמגיע לה. ואפילו היא אומרת אחזיר דינר ליורשין - מכרה בטל, כיון שהכל נמכר בבת אחת.

לרשב"ג: לעולם מכרה קיים ותחזיר דינר ליורשים עד שיהיה בנכסי הבעל שיעור קרקע, שאילו היתה מוכרת האלמנה כפי המחיר האמיתי, היתה משיירת ליורשים לאחר המכירה שדה או גינה - שדה בת תשעה קבין, ובגינה בת חצי קב, וכשיטת רבי עקיבא שבית רובע הקב הוא שיעור גינה, בזה מודה רשב"ג שהמכירה בטילה, כיון שהיתומים יכולים לטעון שאין רצונם למכור קרקע הראויה להם.

ג. **היתה כתובתה ארבע מאות זוז -** ומכרה לארבעה אנשים לכ"א במנה, כפי השווי האמיתי. ולאחרון מכרה שווי מנה ודינר, במנה, של אחרון - בטל, ושל כולן - מכרן קיים.

4. **מדוע זאת שמכרה שווי מנה במאתיים אינה יכולה לומר אני הרווחתי, [כפי שבאופן הפוך אומרים לה את הפסדת]?**

כאן שנה רבי: שליח שקנה בזול, הכל לבעל המעות. והשליח אינו יכול לטעון שהריווח שלו.

ומצינו בזה מחלוקת תנאים לר' יהודה תוספת שייכת לשליח. לשיטת ר' יוסי - בסחורה שיש לה מחיר קבוע כגון קטנית אם הוסיפו לשליח, יתכן שכוונת המוכר לתנו לשליח ומספק המשלח והשליח חולקין, אבל בדבר שאין לו קצבה הכל לבעל המעות. וכן הלכה.

5. **אדם אמר לשלוחו מכור עבורי לתך משרותי והלך השליח ומכר כור [כפול], האם הלתך הראשון קנוי ללוקח כיון שנחשב מוסיף על דבריו, או שנחשב כמעביר על דבריו, וגם הלתך הראשון בטל?**

רצו להוכיח מהמשנה: אמר בעה"ב לשלוחו תן להן חתיכת בשר אחת לכל אחד מהאורחים, והוא אומר טלו שתים, והן נטלו שלש - ונתברר שהבשר היה של הקדש - כולם מעלו. ומכך שבעל הבית מעל שהשליח נחשב מוסיף על דבריו מובן, אבל אם נחשב מעביר על דבריו מדוע בעל הבית מעל הרי שנינו - השליח שעשה שליחותו - בעל הבית מעל, לא עשה שליחותו - שליח מעל.

ונדחה: שם מדובר שאמר השליח לאורחים טלו אחת מדעתו של בעל הבית ואחת מדעתי ושקלו הם שלשה - ובזה השליח עשה שליחותו.

עוד רצו להוכיח: ממשנתנו, 'היתה כתובתה מנה, ומכרה שוה מנה ודינר במנה - מכרה בטל'. ולכאורה המדובר שמכרה במנה ודינר, ומה שנינו 'במנה' הכוונה עבור מנה שחייבים לה, ומכל מקום אפי' היא אומרת אחזיר את הדינר ליורשים ע"י שאקנה כעת מהקרקע בשווי דינר - מכרה בטל, משמע ששליח נידון כמעביר על דבריו.

ונדחה: מדובר כשמכרה במנה, ובזה ודאי בטל כיון שהפסידה את היתומים.